



ULUSAL MESLEK
STANDARDI



MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

OTOMOTİV ARINDIRMA VE SÖKÜM ELEMANI
SEVİYE 4

REFERANS KODU

22UMS0791-4

RESMÎ GAZETE TARİH-SAYI

23.05.2022-31844 (Mükerrer)



Meslek:	Otomotiv Arındırma ve Söküm Elemanı
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	22UMS0791-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TÜÇEV)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Çevre Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	13/04/2022 Tarih ve 2022/74 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	23.05.2022-31844 (Mükerrer)
Revizyon No:	00

¹Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 4 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL EYLEM PLANI: Acil durum gerektiren olaylarda; önceden belirlenmiş bir program kapsamında davranış ve eylemde bulunmayı öngören planlama dokümanını,

AKS: Motorlu araçlarda diferansiyel sisteminden çıkan dönme hareketini tekerleklere ileten çelik mili,

AKÜMÜLATÖR: Elektrik enerjisini kimyasal enerji olarak depo eden, istenildiğinde bunu elektrik enerjisi olarak veren cihaz, araçlarda bulunan elektrik enerjisi kaynağını,

ARAÇ ÇALIŞTIRMA SIVILARI: Motorlu taşıtların yürür ve durur hale gelmesi için kullanılan, yakıt (benzin, dizel, LPG), motor yağı, şanzıman yağı, fren sıvısı, amortisör sıvısı, hidrolik yağlar, radyatör sıvısı, cam silme suyu gibi sıvıları,

ARAÇ JANTI: Araçların aks sistemine bağlı olan ve lastiğin takıldığı, aracın hareket etmesi için dönen parçayı,

ARAÇ LASTİĞİ: İçerisinde bulunan hava sayesinde, üzerinde yükü taşıyan, yatay ve dikey kuvvetleri yola ileten kauçuk ve takviye malzemelerden yapılmış bir bileşeni,

ELEKTRONİK İŞLEMCİ VE HAFIZA KARTI: Motor ve diğer araç aksamaları üzerinde bulunan birtakım sensörlerden aldığı veriler ile, motor ve araç donanımlarının düzgün çalışmasını sağlayan bir parçayı,

EMNİYET KEMERLERİ: Muhtelif vasıtalarda üretici firmaları tarafından koltuğa bağlanan ve yolcuların ulaşım esnasında can güvenliklerini sağlamak üzere hazırlanmış olan düzeneği,

FAR: Motorlu taşıtlarda kullanılan aydınlatma aracını,

HAVA YASTIĞI (AİRBAG): Çarpışma anında çok hızlı biçimde açılıp bir gaz veya hava ile şişerek yolcunun yaralanmasını önleyen, esnek bir malzemeden yapılmış koruma sistemini,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KARASÖR (KEP-KOMPLE KUPA): Kamyon, tır, otomobil, otobüs gibi motorlu kara vasıtalarının, yolcu ve yüklerini taşıdıkları kısmı,

KATALİTİK KONVERTÖR (KATALİZÖR): Araçların egzoz bölümünde yer alan yanma esnasında oluşan ve araçtan çıkan zehirli gazların daha temiz bir şekilde havaya salınmasını sağlayan parçayı,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MOTOR BLOĞU: Kam mili, krank mili, piston gibi birçok motor parçasına yataklık eden motorun ana yapısını oluşturan parçayı,

MOTOR ÜST KAPAĞI: Silindirlerin üst tarafını kapatan, yanma odalarını oluşturan ve bazı dış parçalara yataklık eden bir motor parçasını,

ÖN PANEL GÖSTERGELERİ: Aracın çalışması için enstrümantasyon ve kontrolleri gösteren bir kontrol panelini,

PANEL: Araçlarda tamponun arkasında farları, yedek su deposunu, radyatörü, hortumları vs. tutan genellikle plastik ve bakalitten üretilen parçayı,

PİSTON: Motorlu araçlarda kimyasal enerjiyi (benzin, mazot, lpg vb.) mekanik enerjiye çeviren düzeneği,

RADYATÖR: Motor sıcaklığını güvenli aralık olarak kabul edilen 80-100 santigrat derece bandında tutmaya yarayan parçayı,

RAMAK KALA OLAY: İşyerinde meydana gelen, çalışan, iş yeri ya da ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeli bir olayın meydana gelme olasılığı ile sonuçlarının bileşimini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmaları,

SEGMAN: Ağzı kesilmiş halka biçimli bir sızdırmazlık elemanını,

ŞANZİMAN: Şanzıman veya vites kutusu, baskı balata yolu ile motordan aldığı hareketi istenilen tork değerinde şaft veya diferansiyele aktaran parçayı,

ŞASI: Motorlu taşıtın ona bağlı tüm diğer parçalarını taşıyan ana destek yapısını,

TAKOGRAF: Otobüs, kamyon gibi bir taşıta bağlanarak taşıtın hızını ve aldığı yolu ölçmeye yaradığını,

TALİMAT: Detay çalışmaların kim tarafından, nasıl, nerede ve ne zaman yapılacağını belirten işyerine ait kalite sistem dokümanını,

TAMPON: Küçük bir çarpışmada darbeyi emerek, tamir maliyetlerini en aza indirdiğeyen bir motorlu taşıtın ön ve arka uçlarına bağlı veya bunlarla entegre yapıyı,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEYP: Elektrik işaretlerinin saklanması ve gerektiğinde yeniden işaretlerine dönüştürülebilmesi amacı ile kullanılan kayıt cihazlarını,

TORPİDO: Aracın ön kısmında direksiyon ile cam arasında kalan üzerinde kumanda tuşları, klima, teyp vb. kumanda edebileceğiniz kısımların bulunduğu yeri,

TRAVERS: Aracın ön ve arka kısmında bulunan, iki ucu şasilere monteli olan bir parçayı yani motor alt beşiğini,

YAĞ KARTERİ: Araçta bulunan motor yağının depolanması ile beraber soğutulmasını sağlayan bir sistemi,

ifade eder.



İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı	8
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	8
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	8
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	8
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	20
3.3. Tutum ve Davranışlar	20
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	21



1. GİRİŞ

Otomotiv Arındırma ve Söküm Elemanı (Seviye 4), Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Meslekî Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Çevre Koruma Vakfı (TÜÇEV) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Çevre Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.



2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Otomotiv Arındırma ve Söküm Elemanı (Seviye 4); iş sağlığı ve güvenliği ile çevre korumaya ilişkin belirlenmiş önlemleri uygulayarak, kalite gereklilikleri çerçevesinde; ömrünü tamamlamış aracı arındıran ve söküm işlemlerini yapan, arındırma ve söküm sürecinde oluşan atıklar ile aracın çalıştırma sıvılarının geçici depolamasını yapan, sorumluluğundaki makine ve ekipmanların işlevselliklerini takip eden ve mesleki gelişim faaliyetlerine katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 3139 (Başka yerde sınıflandırılmamış işlem kontrol teknisyenleri)

2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İSG Kanunu'nun 15 inci maddesi gereğince meslek elemanlarının sağlık gözetimine tabi tutulması; 17 nci maddesi gereğince gerekli İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi alması ve bunu belgelendirmesi gerekmektedir.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Otomotiv Arındırma ve Söküm Elemanı (Seviye 4), otomotiv sektöründe, araç montaj/demontaj işlerinde çalışabilir.

Otomotiv Arındırma ve Söküm Elemanı (Seviye 4), ömrünü tamamlamış araç arındırma ve söküm tesislerinde hareket halinde ayakta çalışır. İş süreçlerinde esnek süreli ve/veya vardiyalı çalışmalar yürütür. Çalışma süreçlerinde amirleri ve diğer ekip elemanları ile iletişim ve işbirliği içinde çalışır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren zehirlenme, kaza, yaralanma gibi riskleri bulunmaktadır. Bu risklerin tamamen bertaraf edilmesi ve önlenmesi için işveren tarafından gerekli önlemler alınır. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda toplu koruma önlemlerine uygun olarak çalışır, eğer toplu koruma önlemleri uygulanamıyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri

Görev		A. İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Talimatlar doğrultusunda, İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. İş sağlığı ve güvenliğinde işverenlerin ve çalışanların yükümlülükleri 2. İSG talimatları 3. İSG talimatlarını iş süreçlerinde uygulama 4. Araç, gereç ve ekipmanların güvenli kullanım talimatları ve talimatları iş süreçlerinde uygulama 5. Kişisel koruyucu donanım türleri ve özellikleri 6. Kişisel koruyucu donanımları seçme ve kullanma 7. Sağlık ve güvenlik işaretlerini tanıma ve işaretlere uygun davranma 8. Çalışma ortamındaki tehlike ve riskleri belirleme yöntem ve teknikleri 9. Yangın güvenliği talimatları 10. Acil durum talimatları 11. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama 12. Çevre koruma talimatları
		A.1.2	İşyerindeki makine, araç, gereç ve ekipmanları, bunların güvenlik donanımlarını sağlık ve güvenlik işaretlerine ve talimatlara uygun şekilde kullanarak çalışır.	
		A.1.3	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD'leri talimatlarına uygun kullanarak çalışır.	
		A.1.4	Kendisini ve çevresini etkileyeceğini gözlemlediği tehlike, risk ve ramak kala olayları yazılı ve/veya sözlü olarak ilgililer ile paylaşır.	
		A.1.5	Risk değerlendirmesi çalışmalarında gözlem ve görüşlerini risk değerlendirmesi ekibine iletir.	
		A.1.6	Acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri uygular.	
		A.1.7	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumları ilgili kişilere iletir.	

Görev		A. İş sağlığı ve güvenliği, çevre koruma ve kalite gerekliliklerini uygulamak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.2	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.2.1	İş süreçlerinde olası çevresel tehlike ve risklere karşı belirlenmiş önlemleri uygulayarak çalışır.	13. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
		A.2.2	Çevre korumaya yönelik önlemleri, yapılan işin gereklerine uygun şekilde uygular.	14. Kaynakları verimli kullanma ve temel tasarruf uygulamaları
		A.2.3	Doğal ve işletme kaynaklarının daha az kullanımı için tespit ve planlama çalışmalarına katılır.	15. İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite gereklilikleri
		A.2.4	Çalıştığı alanda ortaya çıkan atıkların ayrımını yaparak biriktirme ekipmanlarında toplar.	16. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzlukları giderme yöntemleri
A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara uygun işlem yapar.	17. İş süreçlerinde yapılan çalışmalara dair kayıt tutma
		A.3.2	Araç, alet, donanım ya da sistemin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.	18. Atık türlerini tanıma
		A.3.3	Yaptığı çalışmaların işletme prosedürüne göre kaydını tutar.	19. Risk değerlendirme
				20. Kalite gerekliliklerini uygulama ve süreç iyileştirme
				21. Temel atık yönetimi ve çevre koruma önlemleri
				22. İş süreçlerinin iyileştirilmesinde görev ve sorumluluklar
				23. İşyeri çalışma prosedürleri
				24. Kayıt tutma işlemleri

Görev		B.İş organizasyonu yapmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Arındırma, söküm planına ve iş emirlerine göre uygulama ve zaman planlaması yapar.	
		B.1.2	İşyeri prosedürleri ve talimatlarına göre, iş programlarını uygular.	
B.2	Vardiya değişimi yapmak	B.2.1	Vardiya başında arındırma ve söküm ile ilgili bilgileri içeren iş emrini alır.	
		B.2.2	Teslim aldığı vardiyanın öncesi ile ilgili (devam eden-tamamlanan iş, makine ve ekipmanların durumu ve benzeri) yazılı/sözlü bilgi alır.	
		B.2.3	Teslim ettiği vardiya ile ilgili (devam eden-tamamlanan iş, makine ve ekipmanların durumu ve benzeri) teslim edeceği vardiyadaki ilgiliye yazılı/sözlü bilgilendirme yapar.	

Görev		C. Araç arındırma hazırlıklarını yapmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
C.1	Araç arındırma ortamını hazırlamak	C.1.1	Araç arındırma ortamının havalandırmasını ihtiyaca uygun olacak şekilde ayarlar.	
		C.1.2	Araç arındırma ortamının aydınlatmasını ihtiyaca uygun olacak şekilde ayarlar.	
C.2	Araç arındırmada kullanılacak makine ve ekipmanları hazırlamak	C.2.1	Araç arındırmada kullanılan makine, ekipman, araç ve aletleri kullanıma hazır duruma getirir.	
		C.2.2	Araç arındırmada kullanılan malzemeleri (izolasyon, drenaj hortumu, kablo ve benzeri) hazırlar.	
		C.2.3	Araç arındırmada kullanılan sarf malzemelerini hazırlar.	
C.3	Aracı arındırma alanına almak	C.3.1	Arındırma yapılacak araçla ilgili bilgileri içeren iş emrini alır.	
		C.3.2	Arındırılacak araç bilgilerini verilen iş emrindeki araç bilgileri ile karşılaştırarak değerlendirir.	
		C.3.3	Olası bir uygunsuzluk durumunda ilgili kişiyle (müşteri, amir ve benzeri) irtibata geçip uygunsuzluk durumunu bildirir.	
		C.3.4	İş emrinde bilgileri verilen aracın arındırma alanına alınmasını sağlar.	

Görev		D. Aracı tehlikeli maddelerden arındırmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Akü ve yakıt tanklarını boşaltmak	D.1.1	Araç iç ve dış kısımlarında alınması gereken koruyucu önlemleri talimatlarda belirtilen şekilde alır.	
		D.1.2	Araçta bulunan akü/leri çıkartarak topraklama yapar.	
		D.1.3	Uygun bir ekipman ile yakıt tankını boşaltır.	
		D.1.4	Araçta LPG tankı olması durumunda uygun bir ekipman ile LPG tankını boşaltır.	
		D.1.5	Klima gazlarını vakumlama yaparak boşaltılır.	
D.2	Araçta bulunan yağ ve diğer sıvıları boşaltmak	D.2.1	Araçta bulunan yağları (motor yağı, transmisyon yağı, şanzıman yağı, hidrolik yağı, fren yağı ve benzeri) uygun bir ekipman ile boşaltır.	
		D.2.2	Araçta bulunan sulu sıvıları (soğutma sıvıları, antifiriz ve havalandırma sıvıları (klima), ve benzeri) uygun bir ekipman ile boşaltır.	
		D.2.3	Araç sıvılarının arındırılması sonrasında, parçalarda açılan boşaltma deliklerini, uygun sızdırmaz tıkaçlarla tekrar kapatır.	
D.3	Tehlikeli madde içeren parçaları sökmek	D.3.1	Araçta bulunan yakıt tankını/tanklarını (benzin, dizel ve benzeri) araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak söker.	
		D.3.2	Araçta bulunan LPG tankını araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak söker.	
		D.3.3	Araçta bulunan tehlikeli aksam ve parçaların (katalitik konvertör (katalizör), akümülatör, airbag, emniyet kemerleri, elektronik aksamlar (göstergeler, işlemci ve hafıza kartları, teyp, takograf ve benzeri cihazları) araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak söker.	
		D.3.4	Araçta bulunan hava yastıklarını, piromatik düzeneğe sahip aktif gergili emniyet kemeri sistemlerini araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak söker.	
		D.3.5	Yeniden kullanılamayacak hava yastıklarını patlatma talimatlarına uygun şekilde güvenlik şartları sağlanmış özel bir alanda patlatılarak imha eder.	

1. Çalışma mevzuatı
2. Çevre koruma mevzuatı
3. Atık yönetimi mevzuatı
4. İşyeri kural ve talimatları
5. Aracı tehlikeli maddelerden arındırma kılavuzu
6. Araçta bulunan tehlikeli maddeler
7. Aracı tehlikeli maddelerden arındırmada dikkat edilmesi gereken hususlar
8. Araç iç ve dış kısımlarında alınması gereken koruyucu önlemler
9. Tehlikeli madde içeren parçaların sökümü
10. Akü ve yakıt tankları
11. Araç akü, yakıt ve LPG tanklarının boşaltma araç ve yöntemleri
12. Araçta bulunan yağlar
13. Araçta bulunan sıvılar
14. Araçta bulunan yağ ve sıvıları boşaltma araç ve yöntemleri
15. Araç söküm kılavuzu
16. Hava yastığı patlatmada dikkat edilmesi gereken hususlar
17. Tehlikeli maddeleri depolama yönetmeliği (ADR)
18. Araçtan boşaltılan tehlikeli maddelerin sınıflandırılması ve depolanması
19. Tehlikeli maddeleri depolamada dikkat edilmesi gereken hususlar
20. Hava yastıklarının imha yöntemleri
21. Akü ve yakıt tanklarını boşaltma işlemleri ve dikkat edilecek hususlar
22. Araçtan çıkarılan tehlikeli atıklar

Görev		D. Aracı tehlikeli maddelerden arındırmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.4	Araçtan çıkartılan tehlikeli atıkları depolamak	D.4.1	Araçtan boşaltılan yakıtı yakıt türüne uygun topraklama sistemi olan depoda toplar.	
		D.4.2	Araçtan boşaltılan yağları, yağın niteliğine uygun depoda toplar.	
		D.4.3	Araçtan boşaltılan diğer sıvıları, sıvının niteliğine uygun depoda toplar.	
		D.4.4	Araçtan boşaltılan sıvılaştırılmış petrol gazlarını, sıvının niteliğine uygun depoda toplar	
		D.4.5	Araçtan boşaltılan klima gazlarını, gazın niteliğine uygun depoda toplar.	
				23. Araçtan çıkartılan tehlikeli atıkların depolanması işlemleri ve dikkat edilecek hususlar

Görev		E. Araç sökümü yapmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.1	Araç söküm ortamını hazırlamak	E.1.1	Araç söküm ortamının havalandırmasını ihtiyaca uygun olacak şekilde ayarlar.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma mevzuatı 2. Çevre koruma mevzuatı 3. Atık yönetimi mevzuatı 4. İşyeri kural ve talimatları 5. Araç söküm kılavuzu 6. İş güvenliği talimatları 7. Araç sökümünde kullanılan makine ve ekipmanlar ve güvenlik donanımları 8. Araç sökümünde kullanılan sarf malzemeleri 9. Araç söküm alanında havalandırma ve aydınlatma 10. Araç parça ve ekipmanları (motor, karoser, ana şasi, lastik, jantlar, metal dışı malzemeler, taşıyıcı aksamlar vb.) 11. Araç parça ve ekipmanların sökümünde izlenmesi gereken sıra 12. Araç parça ve ekipmanların söküm işlemleri 13. Araç söküm işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar 14. Söküm kılavuzu 15. Çalışma ortamındaki risk ve tehlikeleri belirleme yöntem ve teknikleri 16. Çalışma alanında olası uygunsuzluklar 17. Çalışma alanının hazırlanması, kontrolü ve uygunsuzlukların tespiti 18. Araç sökümünde kullanılan makine, ekipman ve malzemelerin hazırlanması işlemleri 19. Aracın söküm alanına alınması işlemleri
		E.1.2	Araç söküm ortamının aydınlatmasını ihtiyaca uygun olacak şekilde ayarlar.	
E.2	Araç sökümünde kullanılan makine, ekipman ve malzemeleri hazırlamak	E.2.1	Araç sökümünde kullanılan makine, ekipman, araç ve aletleri kullanıma hazır duruma getirir.	
		E.2.2	Araç sökümünde kullanılan malzemeleri (izolasyon, drenaj hortumu, kablo ve benzeri) hazırlar.	
		E.2.3	Araç sökümünde kullanılan sarf malzemelerini hazırlar.	
E.3	Aracı söküm alanına almak	E.3.1	Sökümü yapılacak araçla ilgili bilgileri içeren iş emri alır.	
		E.3.2	İş emrinde bilgileri verilen aracın söküm alanına alınmasını sağlar.	
E.4	Araç parça ve ekipmanlarının sökümünü yapmak (devamı var)	E.4.1	Motor ve ekipmanlarının (komple üst kapak, komple motor bloğu (piston, sekman, ve benzeri), yağ karteri, diğer motor aksam ve parçalar) sökümünü, söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	
		E.4.2	Karoser (Kep-Komple Kupa) parçalarının (kapılar, koltuklar, torpido bağlantı elemanları, diğer aksam ve parçalar) sökümünü araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	
		E.4.3	Ana şasi (tanklar, diğer aksam ve parçalar) sökümünü, araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	
		E.4.4	Lastik ve jantların (lastikler, jantlar (metal/alüminyum), kauçuk malzemeler, diğer aksam ve parçalar) sökümünü, araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	

Görev		E. Araç sökümü yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
E.4	Araç parça ve ekipmanlarının sökümünü yapmak	E.4.5	Metal dışı malzemelerin (şanzıman, radyatör, tesisat kabloları, torpido, tampon, panel, kapı döşemeleri, far, stop, sis farları, aynalar, su, hidrolik ve benzeri depolar, havalandırma ekipmanları, dizel egzoz sıvısı tankları, diğer aksam ve parçalar) sökümünü, araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	
		E.4.6	Taşıyıcı aksamlar ve diğer metal malzemelerin (akslar, travers, diğer aksam ve parçalar) sökümünü, araç söküm kılavuzuna ve iş güvenliği talimatına uygun olarak yapar.	

Görev		F. Araç atıklarını toplamak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
F.1	Araç atıklarını atık deposunda toplamak	F.1.1	Araçtan çıkan tehlikeli atıkları (pil, akümülatör, yağ filtresi, hava filtresi, katalitik konvertör (katalizör), cıva içeren parça, kadmiyum içeren parça, kurşun içeren parça, artı altı değerlikli krom içeren parça, poliklorlubifenilleri içeren parça, nötralize edilmiş hava yastığı, asbest içeren fren balatası, yağ tutucu atığı, elektronik devreler, sprey ve benzeri maddeleri içeren basınçlı kap ve benzeri) atık deposunda diğer atıklardan ayrı olarak depolar.	
		F.1.2	Araçtan çıkan atıkları (demirli metaller, demir dışı metaller, büyük plastik parçalar, camlar, tekstiller, kauçuklar, lastikler, kompozit parçalar ve benzeri) atık deposunda diğer atıklardan ayrı olarak depolar.	
		F.1.3	Çalışma süreçlerinde oluşan temizlik malzemeleri, üstüğü, eldiven, önlük, absorban malzemeler, tulum ve benzeri kirlenmiş atıkları atık deposunda diğer atıklardan ayrı olarak depolar.	
F.2	Atık depolarının doluluk oranlarını takip etmek	F.2.1	Atık depolarının doluluk oranlarını takip eder.	
		F.2.2	Atık yönetimi talimatında belirtilen doluluk seviyesine ulaşan atık depolarını amirine bildirir.	

Görev		G. Sorumluluğundaki makine ve ekipmanların işlevsellik takibini yapmak		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
İşlemler		Başarım Ölçütleri		
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
G.1	Makine ve ekipmanların işlevsellik takibi yapmak	G.1.1	Sorumluluğundaki makine ve ekipmanların çalışma ayarlarını takip ederek referans ayarlarında olmasını sağlar.	
		G.1.2	Planlanan performansa ulaşamayan makineleri tespit eder.	
		G.1.3	Makine ve ekipmanların arıza durumlarını tespit eder.	
		G.1.4	Makine ve ekipmanlar ile ilgili tespitlerini işletme prosedürlerine uygun olarak amirine bildirir.	
G.2	Sorumluluğundaki makine ve ekipmanların günlük bakımlarını yapmak	G.2.1	Sorumluluğundaki makinelerin günlük bakımlarını bakım kılavuzuna göre yapar.	
		G.2.2	Sorumluluğundaki ekipmanların günlük bakımlarını bakım kılavuzuna göre yapar.	

Görev		E. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
H.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişimlerini sağlamak	H.1.1	Rehberlik eşliğinde mesleki gelişim ihtiyaçlarını belirler.	1. Mesleki yasal düzenlemeler 2. Mesleki eğitim veren kurum ve kuruluşlar 3. İşbaşı eğitim yöntemleri 4. Mesleki terminoloji 5. Meslekle ilgili teknolojileri ve gelişmeleri takip etme 6. Mesleki ekipman, araç-gereçler ve sarf malzemeleri (özellikleri ve kullanımları) 7. Gözlem yapma ve değerlendirme 8. Mesleki bilgi ve deneyimleri aktarma
		H.1.2	Meslekle ilgili malzeme, araç, gereç ve ekipmanlardaki teknolojik gelişmeleri takip eder.	
		H.1.3	Mesleki gelişim ihtiyaçları doğrultusunda mesleki eğitimlere ve diğer faaliyetlere katılım sağlar.	
		H.1.4	Takım arkadaşlarına bilgi ve deneyimlerini aktararak mesleki gelişimlerine katkı sağlar.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Çeşitli sistem, makine ve ekipmanlar (araç çalıştırma sıvıları boşaltma sistemi ve ekipmanları, sıvılaştırılmış gaz tankı boşaltma ve depolama sistemleri, klima gazları boşaltma ve depolama sistemleri, hava yastıkları nötralizasyonu ekipmanları, Seyyar LPG kaçak detektörü, oksijen kaynağı takımı, mekanik kesme cihazı, atölye motor vinci, kompresör, cam ve lastik sökme cihazı, ceraskal, çektirme, el ve taşıma arabaları, manivela, ayarlanabilir nozul ve hortumlar, çeşitli pompalar, havalı tabanca, vakum pompası ve benzeri)
2. El aletleri (anahtar takımı, tornavida, çekiç, pense, kargaburun ve benzeri)
3. Çeşitli aydınlatma cihazları (el feneri, seyyar lambalar ve benzeri)
4. Temizlik malzemeleri (Çözücüler, solüsyonlar, üstübü, bez, absorban maddeler ve benzeri)
5. Ölçüm aletleri (gaz detektörü, ısı ve seviye ölçüm aleti, manometre ve benzeri)
6. İletişim cihazları (telsiz, telefon)
7. İlkyardım seti
8. Kişisel koruyucu donanım (baret, çelik burunlu ayakkabı, eldiven, emniyet kemeri ve kilidi, gözlük, iş elbisesi, siperlik, toz maskesi ve benzeri)
9. Yangın söndürme ekipmanı

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Acil durum türleri ve acil durum talimatlarına uygun davranmak
2. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
3. Çalışmalar esnasında gizlilik kurallarına riayet etmek
4. Çalışma ortamında iş disiplini sağlamada etkili tutum ve davranışlara sahip olmak
5. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
6. Çalışmalarında planlı ve organize olmak
7. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
8. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
9. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
10. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını zamanında yerine getirmek
11. Güvenli çalışma şartlarına uygun davranmak
12. İşyeri çalışma prensiplerine uygun davranmak
13. İşyerinde ilgili kişilerden, zamanında bilgi almak ve aktarmak
14. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek etiğine uygun davranmak
18. Takım arkadaşlarına bilgi ve deneyimlerini aktararak, mesleki ve kişisel gelişimlerini teşvik etmek
19. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri zamanında bilgilendirmek
20. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih - Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Derya Ateş	2016-Akdeniz Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü	2018-Beker Pcb Elekt. San. ve Tic. Ltd. Şti. Düzce Şubesi- Çevre Birim Yöneticisi-Devam ediyor
2.	Caner Gümüş	2015-Sakarya Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü	2019- Beker Pcb Elekt. San. ve Tic. Ltd. Şti. Düzce Şubesi-Çevre Mühendisi/Tesis Sorumlusu-Devam ediyor
3.	Erdem Çakır	2009, Sakarya Ü. Çevre Müh.	2010 – 2019 Huş Mühendislik – ÇED ve Çevre İzinleri Danışmanlık 2020 – devam ediyor. NOW Danışmanlık – Çevre Koordinatörü
4.	Günay DAR	1989 - Hava Harp Okulu / Uçak Mühendisliği	BEKER Recycle– Genel Müdür 2017- Halen
4.	Cem Ferda TUNCER	1991 - Ondokuz Mayıs Üniversitesi Çevre Mühendisi	EVREKA – Genel Direktör 2022- Halen Akademi Çevre – Çevre ve Atık Yönetim Direktörü 2020-2022
4.	Murat Uzunöz	2004, Doğuş Ü. İBBF,	Murat UZUNÖZ 2004, Doğuş Ü. İBBF, 2010-2021 Ö.T.A Deneyimi 2021 devam ediyor, Akademi Çevre A.Ş. Ö.T.A Tesis Müdürü 2017-2021 Remer Otomotiv, Kurumsal Satış 2010-2013 Remer Otomotiv, Satış
5.	Gürkan Akman	1995, Gazi Ü. Eğit. Bil. 2009- A.Ü. İşletme fakültesi	2010-2021 Ö.T.A. Deneyimli Uzman, 2018-2021 Akademi Çevre A.Ş. ÖTA Tesis Direktörü 2013-2015 GEKSANDER – Yönetim Kurulu Üyesi (ÖTA komisyon başkanı)
7.	Ramiz İlter	1997, A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fak. (Japon Dili ve Edebiyatı), Lisans	2016 – devam, SEDA Araç Geri Dönüşüm Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti. Şirket kurucusu ve yöneticisi
8.	Gökhan DURSUN	2007 Süleyman Demirel Üniv. – Teknik Eğitim Fakültesi-Yapı Öğretmenliği	ART Recycle – Şirket Kurucusu 2020- Halen
9.	Ali Talip DEMİRBİLEK	Bülent Ecevit üniversitesi/ Mühendislik fakültesi- Çevre Mühendisi	EKOSİSTEM – OTA Sorumlu Müdür 2020-Halen

10.	Münüre TÜRKMEN	Çevre Mühendisliği	2007-Halen T.C.ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Çevre ve Şehircilik Uzmanı
11.	Sabriye AYHAN	Çevre Mühendisliği	T.C.ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Endüstriyel Atıkların Yönetimi Şube Müdür Vekili
12.	Hasan USALAN	Çevre Mühendisi	T.C.ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Çevre ve Şehircilik Uzmanı
13.	Emin BARIŞ	Çevre Mühendisi	T.C.ÇEVRE ve ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI Çevre ve Şehircilik Uzmanı
14.	Eyyüp ONAT	1987, H.Ü. Fen.Bil.Ens. (İstatistik), Y.Lisans 1983, H.Ü. Fen.Fak. (İstatistik), Lisans	2016 – devam, ediyor, MYK, Moderatör 2010-2016, UMS-UY Moderatörlük ve Ölç. Değ. Uzmanı 1983-1997 ÖSYM, B.Sayar Programcı, Ölç.Değ.Uzmanı

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

T.C. Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı – İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
T.C. Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)
Türkiye İş Kurumu
KOSGEB
Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)
Ankara Ticaret Odası (ATO)
Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)
Tüketici Hakları Derneği
Tüketici Yararına Araştırma Derneği (TÜYADER)
Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu
Belgelendirme Kuruluşları Derneği (BEKDER)
Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları Derneği (YBKDER)
Hak-İş Sendikaları Konfederasyonu
Türkiye İhracatçılar Meclisi
Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı
Türkiye Esnaf Ve Sanatkarları Konfederasyonu
İstanbul Ticaret Odası
Ankara Sanayi Odası - Sektörler Meclisi
T.C. Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı
T.C. Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı

T.C. Sağlık Bakanlığı
T.C. Ulaştırma Bakanlığı (İnşaat)
T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Mesleki Yeterlilik Kurumu
İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Program Otoritesi
Türkiye Belediyeler Birliği
Tobb - Sektörler Meclisi
TBB – Türkiye Belediyeler Birliği
Ostim Osb
Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İntes)
Türkiye Sağlık Endüstrisi İşverenleri Sendikası
Mesleki Eğitim Ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (Meksa)
Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (Mess)
Geksander
Ötasad - Ömrünü Tamamlamış Araç Sanayicileri Derneği
Osd - Otomotiv Sanayi Derneği
Tüdam - Değerlendirilebilir Atık Malzemeciler Sanayicileri Derneği
Müsiad – Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği
Tastid - Tüm Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi İşletmeciliği Derneği
Vertisa - Ankara Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesis İşletmeciliği Derneği
Çevko
Ekovar
Itc
Inte
Exitcom
Gns Hafriyat
Era Globals
Era Çevre
Akademik Çevre
Ekosistem
Art Recycle
Berker Recycle
TFN inşaat
Doğa Atık
Turanlar Çevre
Arya Çevre

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar:

Yüksel SELVİ Başkan (Milli Eğitim Bakanlığı)
Mehtap BAKIR Başkan Vekili (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Yusuf BAŞARAN Üye (Tarım ve Orman Bakanlığı)
Yücel YENİÇERİ Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)

Münüre TÜRKMEN Üye (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı)
Eda COŞKUN GÜL Üye (Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı)
Damla SAĞLAM ŞATIR Üye (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Prof. Dr.Müfide BANAR Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Bercan ÖĞÜT Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Esin ÖZARSLAN Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Mustafa Mert TEZER Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Ramazan GÜRBÜZ Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Esmâ DOĞAN Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Yaprak AKÇAY ZİLELİ Daire Başkanı, Mesleki Yeterlilik Kurumu



4. MYK Yönetim Kurulu:

Adem CEYLAN,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Dr. Recep ALTIN,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)

